

Sygn. akt V CSK 634/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa "F." Spółki z o.o. w W.
przeciwko Skarbowi Państwa - Naczelnikowi Urzędu Celnego w O.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 lipca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 31 lipca 2013 r.,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powódki na rzecz Skarbu Państwa -
- Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2.700,-
(dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 31 lipca 2013 r. zmienił w części wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 27 marca 2013 r., w którym oddalono powództwo skierowane przeciwko Skarbowi Państwa – Urzędowi Celnemu w O. o zasądzenie kwoty 228.382 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 września 2012 r. do dnia zapłaty w ten sposób, że zasądził na rzecz powódki F. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 17.536 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 2 października 2012 r., ponadto oddalił apelację powódki w pozostałym zakresie.

Powódka wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w części oddalającej apelację.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoczeniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających jego realizację. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy tylko skargę kasacyjną. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście w danej sprawie wystąpiły.

Ocena podstaw przyjęcia skargi do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub oczywista zasadność skargi i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli zachodzi przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi, co umożliwiać ma ocenę, czy w danym przypadku wskazane przyczyny są spełnione. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, jako zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka podniosła, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na wadliwe rozstrzygnięcie co do skutków prawnych wynikających z postanowienia o uznaniu za dowód rzeczowy automatów do gier o niskich wygranych, które zostały zatrzymane. Skarżący wskazuje, że w ocenie Sądu Apelacyjnego uznanie urządzenia za dowód rzeczowy w trakcie postępowania przygotowawczego (karnego) implikuje wniosek, że rzecz ta stanowi środek dowodowy, niezbędny do prawidłowego osądzenia sprawy, co z kolei spowodowało obowiązek jej zabezpieczenia przed zmianą lub deformacją. W konsekwencji, Sąd II instancji skorelował rzeczony obowiązek z postanowieniem o uznaniu za dowód rzeczowy oraz normą prawną z art. 228 k.p.k., podczas gdy powinien mieć zastosowanie art. 217 § 1 k.p.k., ewentualnie art. 217 § 1 w zw. z art. 308 k.p.k.

W ocenie Sądu Najwyższego tak uzasadniona przyczyna nie usprawiedliwia przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania. Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury oparcie wniosku na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, t.j. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Wymaga on zatem szczegółowego uzasadnienia z powołaniem się na argumenty prawne odrębne od merytorycznej motywacji skargi, przy czym zasadność powinna być widoczna już na pierwszy rzut oka, bez potrzeby badania powołanych zagadnień (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010 r., IV CSK 148/10, niepubl.). Skarżący powinien zamieścić w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość naruszenia prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wymogi te nie zostały spełnione. Sąd Apelacyjny wyraźnie wyodrębnił dwie czynności podjęte w postępowaniu, tj. zatrzymanie rzeczy oraz uznanie jej za dowód rzeczowy,

przyjmując tylko w odniesieniu do pierwszej z nich bezprawność, wynikającą z naruszenia art. 217 § 1 i art. 227 k.p.k., skutkującą powstaniem obowiązku odszkodowawczego na podstawie art. 417 § 1 k.c.. Stanowisko zajęte w tym przedmiocie zostało szczegółowo i przekonująco uzasadnione. W szczególności Sąd wskazał że, bez względu na ostateczny wynik postępowania przygotowawczego, dowód rzeczowy (tu: automat do gier o niskich wygranych, co do którego w trakcie eksperymentu stwierdzono, że wartość maksymalnej stawki za udział w jednej grze jest wyższy od progu ustawowego określonego w ustawie o grach i zakładach wzajemnych) nie mógłby być wykorzystywany i przynosić dochodu dotychczasowemu posiadaczowi oraz że wydanie co do niego postanowienia o uznaniu za dowód rzeczowy było czynnością legalną. Skarga w zakresie motywacji przyczyny kasacyjnej poprzestaje na polemice jedynie z tą częścią orzeczenia Sądu, która dotyczy kwalifikacji prawnej czynności podejmowanych w postępowaniu publiczno-prawnym dotyczącym przestępstwa skarbowego, i nie kwestionuje oceny przesłanek odpowiedzialności cywilno-prawnej, których brak legł u podstaw rozstrzygnięcia o częściowym oddaleniu powództwa. Taka wybiórcza argumentacja nie może być uznana za wystarczające uzasadnienie przyczyny kasacyjnej polegającej na oczywistej zasadności skargi.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2, odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego jest oparte na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. 2013 r., poz. 461).